

la galeria

REVISTA SEMANAL

Redacción y Administración
MURALLA, 4

PRECIO 15 CTS.

Centro de Venta y Suscripción:
Estanco, n.º 5, calle Nueva, 18.

Manifestació del pensament

per GORA RUSEL

La humanitat des que arribà a tenir consciència de la seva personalitat, ha perseverat inlassablement, sota totes les suggerències i aspectes, a mantenir i progressar—perfeccionant-lo—el seu prurit de manifestar el pensament, sia col·lectiu o personal.

Hom ha dit no fa gaire, davant l'estat actual de les coses d'Espanya, que tots els ciutadans haviem de sotmetre'ns a una obediència sèria i formal de la voluntat a les ordres i disciplina imposades pel Govern, bó i mantenint però aquella llibertat de pensament que permet als homes de trobar noves fórmules, noves idees i dreceres pel devenir llur, de la Humanitat.

Precisament les planes d'aquesta nostra publicació foren creades a aquest objecte. D'altres periòdics, contràriament, com es deuen a una empresa amb un determinat fi, o a un grup polític concret, o altres afanys que no s'ho val cercar-los-hi nom, no poden comportar-se amb la mateixa amplitud nostra per a totes les inquietuts subjectives. D'aquí ve que davant d'aquesta dificultat molts hagin de recórrer a l'expeditiva "Tribuna lliure" lloc apartat on, com en un llims d'ignoscència i puerilitat, s'hi estargen vegades pensaments i solucions que mereixerien la categoria d'una columna d'honor.

Perxò doncs nosaltres, mants arti-

cles que rebem i que hauriem d'incloure en una Tribuna Lliure, els hi retem la consideració que es mereixen, distingint-los, per la bona fe de llurs autors i perquè la mel o l'aspror del seu contingut serveixen per remoure tota una plàcida quietud ciutadana que podria endormir-se.

Val més, i ho preferim, veure una publicació lliure de manies i preferències, perquè sabem que en ella pot apuntar-hi un jorn la millor llum que enamori el nostre esperit, que no pas aquelles que ja d'avançada sabem, pel règim a que se someten, que no ens hauran de dir res de nou en el camp de la ideologia, i si per quelcom són apreciables és per la mirífica perfecció a que poden arribar en quant la forma.

Quan érem nois, com tota la quitxalla, ens enamoràrem i entussiasmàrem un dia amb els quaderns setmanals que ens narraven les caceres de Dick Navarro, o les fantàstiques aventures de Sherlock Holmes, el rei dels detectives. Al poc temps notàrem que tot era igual, que res variava, que la concepció dels arguments, amb poques o rares variants, era el mateix. Això doncs ens fan pensar els periòdics que no volen altra tema que les seves tretzes impostades per un criteri hermètic, ordenancista i "conveniencista". I quan a tot estirar aquests periòdics permeten una flor d'altre jardí—com ellsdiri-

en llurs planes, l'exposen a l'estufa d'una Tribuna Lliure, de la qual en acabar-s'hi el número, s'hi acaba aquella flor que és idea, i mor.

Alguna vegada també nosaltres hem caigut en aquesta aberració de la Tribuna Lliure; però ha sigut per evitar una mala interpretació pública de complacència en lluites externes, més que d'exposició d'ideari.

Nosaltres creiem que per la manifestació del pensament no han d'haver-hi nixols ni llims, enc que es disfressin amb el repetit i abusat nom de Tribuna Lliure.

Se vende

Auto Chevrolet-sedán en perfecto estado

Razón: Confitería PIJOÁN
Calle de Gerona Figueras

L'Estètica en la moral

per VALENTÍ DÁVILA

Succeeix sovint que quan contemplem una cara o un cos de formes provocuen en nosaltres sentiments d'antipatia o repulsió. Però si els veiem amb freqüència, nostra vista s'hi va acostumant. I d'aital faisó, que al cap d'algun temps ens hem connaturalitzat amb aquestes formes asimètriques o anormals i ses deformitats que ja no feixen nostra sensibilitat.

En lo moral i en lo intel·lectual succeeix altre tant; hi ha sentiments i idees qual sola enunciació ens desagrada i ens impel·leix a repudiar-les. Mes son contacte freqüent debilita la resistència que instintivament o deliberada els oposarem i acabem per ésser indiferents a elles, si és que la relació de nostra voluntat no els permet ensenyorir-se de nostre esperit.

Per a qui s'ha creat dintre de certes normes educatives, i ajusta sa conducta als canons de l'ètica, l'espectacle dels vicis li causa el mateix efecte que a un pintor de formes angèliques, la presència de màscares grotesques. Hi ha en lo moral com en l'art, una estètica que permet diferenciar lo anormal de lo normal, el perfecte de l'imperfecte, el bé del mal. En els esperits dèbils o incults, aquest sentiment de l'estètica no existeix, i en canvi es mostra exuberant en els que es dediquen a l'estudi, a la ciència, a l'art... En els que viuen rudimentàriament, si no l'enrobusteixen per mitjà d'un constant exercici, està exposat a sofrir eclipsis o una anul·lació total.

Indubtablement, en tots els temps i en totes les societats ha existit la pugna entre ço que els moralistes diuen el bé i el mal, però és indiscutible que a major grau de civilització i aixamplament de les col·lectivitats, correspon major relaxació de costums i sentiments. Entre nosaltres, a la gradual decadència dels hàbits i virtuts, com a producte de la promiscuitat d'idees, de la immigració que ha permès la instrucció d'elements perniciosos; de la desorientació política i educativa, ha contribuït a accelerar, l'actitud dels dirigents de la societat, encaminada sistemàticament a corrompre-la. Sembla que en lloc d'acomplir sa missió de

salvaguardar-la, de lluitar contra el vici, el delictes, la immoralitat, volguessin facilitar el lliure curs a aquestes corrents dissociadores, essent els primers en donar el mal exemple, en estimular les baixes passions de les multituds.

Hi hagué una època ja llunyana en què es premiaven les virtuts: la valor, l'honradesa, l'heroïsme, eren justament apreciats, i l'enaltiment de les persones que les posseïen estimulava en al-

tres l'afany d'imitar-les. Cadascú volia superar a un virtuos i per aquest camí s'hauria arribat a forjar un gran poble.

Però després vingué una època nefasta en que els bons sentiments caigueren en desmèrit, i els vicis, la delació, el servilisme, el banditatge en totes ses formes, mereïxeren les més altes distincions. La societat no contaminada que al principi sentí repulsió devés aquests sistemes, s'anà habituant a ells, després els vegí amb indiferència i per últim acabà aplaudint-los.

La societat ha perdut el sentiment de l'estètica en la moral. Necessita reaccionar. El problema és una educació i enc que la labor que deu realitzar-se és àrdua i tardana, no és imposable.

Gran fotografia Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)
Teléfono, núm. 14

Figueras

El propósito muda el sabio; el necio persevera

por IÑIGO BERENGUER

Este título nuestro sobre de lo que vamos a escribir, pudiera ser acompañado, como en el original de donde se toma (La Celestina), de ese otro que le redondea y determina: "A NUEVO NEGOCIO, NUEVO CONSEJO SE REQUIERE".

Cataluña puso días ha su pleito sobre la mesa de España. La mesa de España se encuentra por antonomasia en la misma Castilla, que tiene su cajón en la tierra aragonesa, y su caja de Pandora en la misma vega andaluza. No sé si acierto a explicarme, pues pudiera darse la coyuntura que quierien-

do ser yo muy claro resultara mi discurso especioso. Pero por si no fuere, retornemos.

Castilla, mejor, sus preeminencias, los varones que le otorgan envidia y ponderación, quiere estudiar con desapasionado comedimiento el Estatuto catalán, que traduce y expone el pleito de Cataluña. Se ha dicho por autoridades intelectuales como Don Miguel de Unamuno (que en su mismo apellido es un círculo cerrado—un capicúa—) del pleito de Cataluña que es un falseamiento de la Historia. El articulista voluntariamente no quiere penetrar

por los alomares de ese mar proceloso.

La Historia es el espejo que refleja la imagen de aquello que se le pone por delante. Mejor pues será que a la Historia la dejemos a la espalda, y pongamos sólo nuestra atención ante el hecho de la realidad. Es indiscutible, intangible, que en el solar Hispano existe una provincia, llámese región, Cataluña, que pretende su auto determinación en los valores de la vida y del mundo político. Ella ya se va estructurando, conformando, a razón de sus pretensiones. ¿Son justas; son legales? Ello han de decidirlo las preeminencias todas de España que se encuentran reunidas en Madrid bajo el nombre de Cortes Constituyentes. Por su parte la provincia, Cataluña, que le encaja verdaderamente el apelativo—pues sesiente tierra vencida (—pro·vinco)—, ha manifestado bien explícitamente y apoyado, sus pretensiones ciertamente irredentistas. Ahora bien, es al Congreso de Constituyentes que le toca decidir en justicia; pero para ello precisa que los diputados de la Nación no se encuentren con la pistola en el pecho, valiendo la metáfora, igualmente que cuando en Barcelona se hacía justicia coaccionando al Jurado y al Tribunal amedrantados por la Muerte.

Y en la manera de anteponer los paños, el Estatuto, sobre la mesa, algo de eso se hizo con el Parlamento de la Nación, reflejado en el grupo selecto de hombres que constituyen el Gobierno. La primera embestida,—la pistola al pecho—, fué la declaración en el Parlamento de la minoría de Esquerri catalana por voz de Companys, negando su voto y su confianza al Gobierno.

Mala traza para tratar con temperamentos de varonía.

Otra vez, cierta ligereza en el tono de unas declaraciones, condensadas en el "tot o res", en la inadmisión del regateo para las pretensiones de Cataluña. En verdad, Cataluña, lo repetimos, tiene perfecto derecho a sus reivindicaciones o pretensiones; puede, y debe—si quiere—revalidarse en ello; pero Cataluña no es infalible.

Sabemos efectivamente que Cataluña ha evidenciado lo que quiere; mas toda evidencia no significa razón ni mucho menos. Para el mundo antiguo la esclavitud era una condición evidentemente necesaria para su existencia; mas con razón natural no había dere-

cho para tal existencia. La civilización con el impetu de su constante progreso nos lo vino a demostrar. Y en la actualidad la rápida evolución humana conformándose a una nueva contextura ratifica lo que venimos afirmando. Una singularidad, una particularidad no es nada delante de una comunión, si no vale y pesa por su solo prestigio más que todo. ¿Cataluña para imponerse ni sufrir siquiera leves contradicciones, vale por sí sola más que todo el resto español?—Si es así, bien por el gesto orgulloso; sino, cabe que se avenga a una serena discusión de su Estatuto con los demás españoles y conjuntamente con ellos. Cataluña merece y debe tener lo que se propone; mas que sea ello justificado y con conciencia de todos los que conjuntamente vivimos.

Dos catalanes primates; dos indiscu-

tibles; Marcelino Domingo y Gabriel Alomar, han escrito una carta, y suplican para el bien común, para el bien de todos, para el afianzamiento de la República, un descenso en la estridencia; si cabe, un aplazamiento en la demanda; que por ello no ha de quedar insatisfecha. ¿Que más conviene, la salvación de un solo principio, de un afán singular, particular; o la liberación y propulsión de España toda? Sobre del tablero, en esta forma, está la madeja.

Quien tenga más convicción y firmeza, que tire por delante; nosotros entendemos que nunca más propiciatoria es la humanidad que cuando, como Cristo, abrimos los brazos en cruz, aunque sea para que nos claven.

Alomar y Domingo serán simbólicos. Los otros demás, también lo serán.

Cataluña y España pueden salvarse. Así sea.

Aigua! Aigua!

Ningú segurament voldrà recordar-se que a les darreries de l'any 1918, fou presentada a l'Ajuntament una "Memoria justificativa de las reformas más indispensables y la conveniencia de emitir un empréstito municipal de 1000000 de pesetas."

Aquesta "Memoria" se la féu seva la majoria de l'Ajuntament d'U. F. N. R., que avui torna a tenir els destins de la ciutat amb el nom de F. R. S.

Segons aquesta "Memoria", s'havien d'empendre "las reformas más indispensables" pel següent ordre:

- Municipalització de les aigües.
- Xarxa sanitària (clavagueres).
- Pavimentació.

d) Cobertura dels Galligans. Després venien els edificis escolars, l'acció social, etc., etc.

Se portà a cap la municipalització de l'aigua. Ja hem dit repetidament en aquestes columnes l'efectivitat del GRAN NEGOCI. Amb tot i això, d'ençà de les darreries de l'any 1918 que la majoria d'U. F. N. R. (avui F. R. S.), cada any a Figueres, sobretot a l'estiu, tothom, absolutament tothom, crida que fa falta aigua; que no tenim aigua; que s'ha de buscar aigua!!

Els figuerencs tenim raó; tota la raó. Ara mateix. Tot dissabte; tot diumenge; tot dilluns, passats, hem estat sense aigua la majoria dels veïns.

La Ferreria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona 25, li ofereix
WATTERS
d'immillorable qualitat a
55 Pessetes
Grans existències d'Articles Sanitaris a preus sense competència.—Concessionari del «Consortio del Plomo en España».

Això no pot ésser ni deu ésser.

A la "Memoria" es deia: "La cantidat de agua que se asigna por todos los servicios de una ciudad por habitante y por día no debe bajar de 156 litros, de los cuales se destinan para el uso doméstico de 50 a 85 litros."

Ja a les poques paraules se feia saber però que les aigües d'Aloy sols podien donar com a màxim un rendiment de 64 litres per habitant i per dia; amb ço que es prevenia que els veïns no es fessin masses il·lusions.

Ja ens conformariem però amb els 64 litres per habitant i dia; és el cas que MASSA SOVINT ni aigua per rentar la cara ni per fer l'escudella tenim.

No parlem de ço que hem de considerar-ho a Figueres encara com un luxe: els W. C. i els "cuartos" de bany. Pobre de la casa que tenen W. C.! Ben sovint se l'han de veure, i el que és pitjor, sentir ple fins a dalt, sense tenir el més petit rajoliu que els ho netegi. Amb això tenen més sort els pagesos (no camperols) que hi van al femer.

En una nota passada apuntàvem el rumor que parla d'epidèmia de tifus. Dèiem que no volíem confirmar-ho. Es ben elemental però que l'Ajuntament es previngui, i la primera mida, per on comença la profilaxis és amb la neteja. I sense aigua, ja ens faran el favor de dir-nos els senyors concellers com se pot netejar.

Aigua doncs convé a Figueres? Valgui el que vulgui! Costi el que costi! Abans que tot aigua!; força aigua abundant.

Repassem unes dades que tenim a la vista. No és pas que de diners no se n'hi malgastin barroerament!

En la "Memoria" tantes vegades repetida, se deia: "...las aguas de Aloy permitirían al Ayuntamiento, no sólo amortizar su importe en un período que, admitiendo la actual recaudación, sería menor de 50 años, sino que también pueden ser una fuente de ingresos."

Sí; bona "fuente de ingresos" tenim. Vegeu tres anys seguits: Any 1927: ingressos, 35661'55; despeses, 56282'30. Any 1928: ingressos, 38708'25; despeses, 27505'37. Any 1929: ingressos, 43670'15; despeses, 81566. Tot això són pessetes.

Ni un sol comentari. Quan no és que es cremen els motors, és que s'han de fer proves; quan no es fan proves, s'

han de canviar les canonades; i així tenim, de nom, un Servei d'aigües potables municipalitzat. El servei, el gasto, la despesa que es diu ara, ja hi és; però l'aigua... l'aigua, la rebem amb comptagotes. I la "potabilitat" seria immillorable, si no fos tan calcinal.

I això que la "Memoria" també deia: "En la explotación del abastecimiento de aguas, lo más importante para su valoración, ES EL CAUDAL Y LA CALIDAD, y en lugar secundario la red de distribución". Si vaja "la red de distribución", les canonades, ja es veia que no valien gairebé res; però el CAUDAL i la CALIDAD sí, també es

veia que era "LO MÁS IMPORTANTE"; és el cas però que a Figueres no sols no tenim CAUDAL i CALITAT, sinó ni tan sols AIGUA.

Repetim una vegada més; que ho repeteixi continuament el Poble: AIGUA!; AIGUA!

Venta en Rosas

Casa recién construída en la calle Pablo Iglesias (antes Trinidad) de planta baja y un piso gran azotea; da a dos calles.

Habitaciones con todo confort

RAZON:

Francisco Sabé
ESTANCO I

EL MAESTRO

por M. F.

Pocas veces he sentido tan profunda impresión al tomar la pluma; pocas veces ha temblado mi mano al deslizarse sobre el papel por ardua y trascendental que fuera la cuestión que iba a tratar. Si vacilo hoy, no es que dude del éxito de la causa que nos está encomendada; es indudablemente, que al ocuparme de "Los maestros de la escuela", vienen a nuestra mente los días de nuestra infancia, nuestro pueblo y nuestros inolvidables maestros, y éstos pertenecen para nosotros al número de personas distinguidas de quienes sólo podemos tratar con el sombrero en la mano cuando vivos, de rodillas cuando muertos. Tal es el respeto, tal la veneración que consagramos a su memoria.

El maestro de escuela eterno arquetipo y con una exigua remuneración, pasa la vida en una mortal agonía sin contar al fin de su larga y dilatada carrera un día de calma, una hora de dicha, un momento de tranquila felicidad.

Estúdiense todas las profesiones; compárense entre sí y veamos, ajenos a toda preocupación, si hay alguna más digna, más meritoria y que más desventajosamente renumerada se encuentre entre todas las profesiones, que bien pudiéramos incluir en la gráfica denominación de "primera necesidad".

"El médico y el maestro".—He aquí los elementos necesarios indispensa-

bles en todo pueblo, por los valiosos servicios que llenos de abnegación prestan.

El ministro de Instrucción dispone, el gobernador ordena, cualquier alcalde hace lo que tiene por conveniente, y los pobres maestros pagan las debilidades y contemplaciones que a los procónsules se guardan, con gran desdoro de las autoridades y no poco desprestigio de la justicia.

Para que la instrucción llegue a ser verdad es conveniente que los maestros sean clasificados, y que tanto las oposiciones como los concursos sean verdad, sin mistificaciones ni compadrazgos, único medio de paliar lentamente los desaciertos que se han venido tolerando, con escándalo de las conciencias honradas.

Por este camino, pronto lograríamos emanciparnos de la vergonzosa tutela intelectual en que nos hallamos, con relación a los pueblos más instruidos de Europa. España, con instrucción, libertad y trabajo, está llamada a ocupar en breve tiempo el rango que de derecho le corresponde entre las demás naciones.

La instrucción primaria ha sido siempre cuestión de vida o muerte para todos los pueblos, y España no ha de sustraerse a la ley común.

La instrucción primaria gratuita y obligatoria, para llegar a la plenitud de su apogeo, necesita ser verdaderamente laica.

Sólo teniendo maestros laicos, de sólida instrucción y bien retribuidos, tendremos instrucción primaria, verdadera cultura, recabando el antiguo poderío, la universal consideración.

De aquí que nuestro lema sea: "Todo para los maestros de escuela".

Discòrdia

L'ordre d'acords de l'Ajuntament ho diu. Queden anul·lades unes oposicions en virtut de qual decissió es planteja per mantes famílies figuerenques el problema de la subsistència i la tranquil·litat de la llar. No volem ni defensar la qüestió que es resol per si sola. Es una injustícia, una ofensa a la República i a les continues disposicions del govern que s'afanya perquè a per tot i entre tots imperi la concòrdia i l'harmonia.

Es de planyre aquesta momentànea ofuscació d'una majoria consistorial que per satisfer revenges i ànsies inconfessables, fa pagar als justos pels pecadors.

Pel que es veu no recorden el que era patir les dictadures, quan no n'esmenen el procediment. Aquesta actitud de la majoria ens fa pensar amb la conducta dels anglesos a les colònies que imposen l'obediència si us plau per força. I tots els imperis i totes les solucions a base de força i vexació acaben per esmicolar-se.

L'acord de la majoria pot portar greus conseqüències; la més petita fóra el tenir de pagar el temps que els empleats resultin perjudicats; i la més grossa podria ésser... Val més no pensar-hi, perquè no duptem que la majoria reflexionarà i esmenarà el tort contra d'innocents que haurien de purgar la culpa dels altres.

:-: ENSEÑANZA DE IDIOMAS :-:

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

COMPRESUS CALZADOS EN
"EL GLOBO"

ACEITES Y GRASAS MINERALES

-:- LUBRIFICANTES -:-

La Comercial e Industrial Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

GERONA

De l'Ajuntament

De la sessió de l'Ajuntament del 6 d'agost de 1931. Acords adoptats:

—Es desestima un recurs de reposició formulat per don Enric Perxas, tècnic del Laboratori municipal contra l'acord de l'Ajuntament que declarà anul·lat i sense efecte el Reglament de Funcionaris d'aquest municipi.

—S'aproven dos dictamens de la comissió revisora de nomenament d'empleats i en sa conseqüència són declarades nul·les les oposicions celebrades desde l'any 1925 ençà per les quals foren nomenats el cap de la Secció d'Arbitris, tres oficials de Secretaria, tres de l'esmentado Secció d'Arbitris i nou auxiliars administratius dels quals n'hi han actualment set exercint el càrrec.

—Es dona coneixement d'haver sigut acabat l'expedient disciplinari instruit al tècnic del Laboratori municipal i s'acorda deixar-lo damunt la taula per a resoldre'l en la sessió propera.

—Es aprovat un dictamen de l'arquitecte municipal, resolguent que els propietaris dels terrenys que han sigut convertits en solars en la part dreta del camí vell de Vilafant si volen urbanitzar-lo: fixant les línies d'edificació han de presentar plànol, pagant-se les despeses de la seva confecció, o bé demanar que el faci el personal del Municipi, pagant la quantitat que es determini.

—S'acorda contractar mitjançant subhasta privada entre electricistes matriculats a Figueres, la instal·lació de dos

transformadors per als motors elèctrics del servei municipalitzat d'aigües, amb el preu de 2250 pessetes.

—S'acorda haver vist amb gust el vot dels fills dignes de Figueres a favor de l'Estatut de Catalunya que era votar la autonomia de Catalunya, proclamada pel gloriós mestre Pi i Margall i perquè jamai no torni la tirania borbònica.

—S'acorda haver vist amb gust el bàndol del ciutadà Alcalde propugnant pel vot de l'Estatut.

—S'acorda ratificar la confiança de la ciutat de Figueres a la Generalitat i especialment al seu digne president don Francesc Macià encarnació de les ànsies alliberadores de la terra catalana i oficial-li aquest acord.

Per 12 duros

al mes, SE ARRENDARÀ primer pis tot nou amb mosaic, aigua viva i gas.

Hi ha una terrassa

Raó: ERES D'EN VILA, 32 - Ciutat.

Auto Chevrolet

EN BUEN ESTADO

a toda prueba; contacto y a plazos

VIENDO BARATO

F. FORMENT - FIGUERAS

Es va perdre fa uns dies UN BRAÇALET de plata formant una cadena de petites plaques.

Se gratificarà degudament la devolució en aquesta impremta Muralla, 4.

COM NO PODEN EMPORTAR-SE TAMBÉ LES CASES I TERRES, NO MARXARAN

El cotxe buit i l'injustificat pànic dels rics

Dibuix per LLORENÇ BRUNET

Necessiteu fer una instal·lació per a regar?
Construir cloaques o cobrir recs en camins i carreteres?

Empleieu canons de **CIMENT FORMIGAT O COMPRI-
MITS** que fabrica la casa

ENRIC SAGRERA

Carrer de Vilallonga

(Carretera de Roses)

Molt acreditada amb aquesta mena de treballs i on trobareu tota classe demides i accessoris amb inmillorables condicions de qualitat i de preu.

CASA CENTRAL:

Carrer de Lorençana

GIRONA

CEL AMUNT!

A UNA BEUTAT FIGUERENCA

per LL. MIRAT

*Cel amunt!, de nit, hi fito la mirada
per contemplar l'estrella que un dia em guiarà;
en resta solitària i em sembla ben parada,
que jo d'angoixa ploro per poder-la atrapar!*

*L'admiro, llunyana, l'estrella que voldria!
ella prou se m'acosta, però torna a marxar,
i l'ànima meva, penal, de pensà en la follia
que per més que la miri, no la podré atrapar!...*

*En la soletat, jo goso contar-li dolces coses!,
però ella és tan llunyana que ja no em sentirà;
el seu color encisa com les més belles roses.
Cel amunt! En el misteri ella s'endinsarà.*

*Una fidel prova en penso donar-li
del profund amor que sento dintre el cor,
sa blanca figura prometo besar-li
amb goig i deliri fins a la mort!...*

Crítiques breus de BARCELONA

per RASCAFÍ

I ENS DIUEN:

L'espectre verd! Pel·lícula. Enigma, misteri, emoció. Farà sol i plourà. Protagonista: Burset. Aquest galant jove amb manegues de camisa és el vertader intèrpret de aquesta producció. El prototipus modern. Ben segur que si la maniadeta vegés aquesta cinta, agafaria una por que deixaria de veure més cine. El més sensacional és que ell fa de fantasma i amb això queda dit que ell supera als ja coneguts Lon Chaney, Ernesto Vilches, etc. Aquestes, tot i ésser grans artistes necessiten caracterització i en Burset se'ns presenta completament natural. El que fa ésser lleig! Modèstia apart. Adios.

En Llufs Mas com tot bon professional estueja a Mongat. Per cert que té el tormell del peu dret inflat que sembla una pilota. Aquestes pilotes... ah! i quantes patacades portes a conseqüència de les pilotes? Però vaja, tot sigui en bé de l'sport.

El dia 19 de Setembre al Casino hi haurà sarau. Els del Grup Sportiu Figuerenc volen jugar-s'hi el tot pel tot. A veure si després teniu que tornar seguint la via del carril per la carretera. Ha necessitat del cervell de tots els seus socis per fer una cosa no vista a Figueres. L'orquestrina, ara fa gestions per llogar-ne una de negritos [ameri-

cans peluts. Però han enviat una comissió a New-York a entrevistar-se amb en Maurice Chevalier perquè els hi dongui un assortit de Foxs Blues, bananes, plàtans i mandarines de les millors que tingui.

El ball es farà a l'estil del «Conney Island» de New-York, o sigui de la mateixa manera que s'estrenà al Casino de Sant Sebastià i al Palau de la Dança «Ocell de Foc», obtinguent un èxit com poques vegades s'ha vist.

Hi hauran molts trucs i les sorpreses seran a grapats. Amb això queden complaguts, directius del Grup. Apa, si cada setmana m'aneu comunicant alguna cosa els ho explicaré als amables lectors de LA GALERIA.

Ah, em descuidava dir-vos-ho, però vaja; ja tinc temps encara per explicar-vos-ho la setmana que vé amb més detalls.

Una altra de nova. La Penya Clau també organitza una altra «reveillon» avans de l'esmentat. Amb tot i això sembla que això fa olor de competència. Mireu si ho feu ben barato, fins jo potser em deixaré caure aquest dia a Figueres. Si voleu que posi salsa, salsa tindreu; per més detalls dirigiu-vos al carrer de la Mandarina pelada en 1875 i pregunteu per el Conde Corado Propio. Fins demà.

Propietaris i Mestres d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditat guix de Mayà, en sacs precintats, de l'antiga guixera d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

Ramblejant

per KOLIN

■ Els excursionistes veritat, mai deixen de visitar les ruïnes d'Empúries. Però encara ningú es deu haver donat compte de quin poder sobrenatural pot tenir la pasera del riu que ens faci marxar a les visitants figuerenques que pretenen passar la. Oil, Teresa Vergés? El dia que nosaltres hi tornem, anirem carregats d'àcids, microscòpics, lents i altres ingredients, per estudiar-hi la fórmula que poguem aplicar-la i emmetzinar a la nina dels nostres ulls quan ramblegi per la Rambla.

■ No sabem de què anava; però com que de xafarders no ens falta res, a força de preguntar, comprovarem que els joves que ahir ploraven a la Rambla era amb motiu de que a la joganera Electra se li ha ficat el cap d'anar a veure a Barcelona i hauran d'estar uns dies sense poder-la contemplar! Els acompanyem el sentiment i ens associem a la seva penal.

Es necessiten:

APRENENTA DE 15 A 17 ANYS

Dirigir-se a la

**Perruqueria
"GRAND CHIC"**

Baixa de Sant Pere, 2 (prop de l'Hotel Paris)

■ La bonica Mari Homar ha tornat a la nostra Rambla simpàtica i torradeta com mai.

■ Bocí d'un pregó que sentirem l'altre dia:

—Es compraria un banc (per seure entenem-se) per una parella que sempre que van al parc de l'Estació, no en troben cap.

Oi Adela M.?

■ La L. J. sembla que es capfica massa perquè festeja amb aquell «zàngano».

Val més que no te l'escoltis perquè es un branda que fa parada amb totes les damiselles.

■ Jugat?

Apostat!!

Així parlaven dos minyons que l'un es volia fer esquilar el «meló».

I al cap de dos dies ja li vegérem la closca pelada.

Promptuari Ortogràfic

11

Les paraules femelles acaben correntment amb **a**, però vegades també amb **e**: la nostra alumna.

Les paraules mascles " " " **e**, o altres " " " **a**: el nostre alumne.

El plural de les acabades en **a** se fa amb **es**: les nostres alumnes.—La generalitat de les altres se fan amb **s**.

Si acaben amb vocal forta, amb **ns** o **s**: pa, pans; cafè, cafès.

" " **ç, s, x**, (so de **cs**) **tx, sc, st, xt, g**, amb **os**: braços, mesos, crucifixos, boscos, gustos, esquixos, faijos.

Vegades sols afegeixen una **s**: portos, faigos.

Els verbs a la 2.ª persona del singular acaben sempre amb **es** o **s**: esíimes, tens.

" " 3.ª " " plural " " " **n**: treballen, treballessin, treballaran.

Davant la **s** última dels plurals, de la **m**, de la **u**, de la **n**, de les formes verbals, s'ha de posar **e**, mai de la vida **a** teniem.

Els pronoms febles **me, nos, te, vos, se, lo, los, la, les, li, ho, ne, hi**, se separen del verb en infinitiu amb guionet: estimar-me, etz.

S'usa **hi, ho**, significant substància; és dir: **quelcom**; els **ho** deia (que vol dir: els deia quelcom), els **hi** veig (els veig en qualque lloc).

Les formes: **ens** (de **nos**) i **us** (de **vos**) poden revestir encara la de 's.

MOTS QUE CAL TENIR-HI COMPTE EN ESCRIURE'LS:

llur, s'empra quan el qui fa o reb l'acció és **vari**: llur paraula (la paraula d'ells).

llurs, s'empra quan són **varis**: llurs paraules.

mai **llur** paraula (referint-se a la paraula d'ell); cal dir: la seva paraula.

què, qui, quin, quina, quins, quines—interrogatius.

que, qui, febles } relatius, mai quin, quina, etz.

què, qui, forts... } s'usen darrera les preposicions; el 1.er, referent a cosa; el 2.on, a persona.

qual, adjectiu relatiu — **cadascuna** — **mentre**, mai **mentres** — **des de**, o **des d'**, o **des que**, mai **des de que**

sense, mai **sens**, llevat **sens dubte**, o frase estereotipada — **així**, mai **aixís** — **çà i llà** — **onsevulga**, **onsevulla**

sobre o **desobre** — **daltabaix** — **deçà, dellà** — **ençà, enllà** — **endins, enfora** — **enlloc**

endavant o **avant**, **endarrera** o **enrera** — **al dins, al defora, al davant**, etz. — **de part de dins** — **al voltant**

de part de fora — **a l'entorn** — **capdamunt, capdavant** — **quan pregunta** (castellà: **cuando**)

quant quantitat (castellà **cuanto**) — **bé, ben** — **debades, endebades** — **gairebé** — **sols, solament**

tant, perd la **t** quan va adjunt amb un adjectiu o altre adverbí (igual a **tan-tanto** castellà): **tan alt**.

per què, pregunta; **perquè**, resposta.

adés, temps molt pròxim futur o passat: **adés se'n va**, **adés se queda**.

per tot, ensems, alhora, ans, tanmateix.

més, demés, endemés, signifiquen el reste havent-n'hi més.

no res menys — **sí**, afirmació — **si**, condició — **per tal com** — **sinó**

dos o més adverbis en **ment**, s'hi escriu sols el primer: **amablement i noble**.

CAMIONAJES DIARIO A
BARCELONA

— AUTOS —

AUTOMÓVILES DE ALQUILER
Y TAXIS

Transporte paquetes, encargos, géne-
ros y mercancías

GREGORI

OMNIBUS PULLMAN PARA
EXCURSIONES

SERVICIO a DOMICILIO

Agencia de Barcelona

FIGUERAS

ADMINISTRACIÓN CENTRAL

Transporte directo entre las pobla-
ciones de Castelló, Rosas, Cadaqués,
Pto. de la Selva, Figueras, Barcelona.

Paseo Colón, 3 - Teléfono 24050

Plaza Pi Margall, 4 Teléfono, 30

Sírvanse de la nueva organización de transporte que les ofrece la casa GREGORI a precios ventajosos.

El Vino de Quina Portolá es el mejor aperitivo

De venta en todas partes

NOTAS

DE LA COMARCA

DE PUERTO DE LA SELVA

La eterna cuestión de las banderías se encuentra también planteada en Puerto de la Selva.

En esa risueña y franca villa, donde todo el mundo es republicano, se quiso celebrar con acto solemne la declaración de hijo benemérito a Hipólito Nadal Mallol, residente durante veinte años en la capital argentina.

Este bello y noble acto, que los porteños selvenses queríamos que fuera exclusivamente nuestro, con el relieve de patrocinarlo el Ayuntamiento que se proponía y se propone si a ello le dejan los intrusos, hacer constar la simpatía y homenaje del pueblo al hijo benemérito en un artístico pergamino; este bello y noble acto que decimos ha tenido que quedar en suspenso por la ingerencia de los citados intrusos, los cuales sabedores de que el venerable Maciá sería invitado a la fiesta, querían aprovecharla para lucirse ellos.

Resultando además que las múltiples ocupaciones del gran patriota de Cataluña, le privarían de concurrir al acto, era doble motivo para que aquellos intrusos repetidos se valieran aún más para que fueran a su favor los méritos del homenaje.

Y es tanta la afición de sumarse intrusos, que cada día que pasa aumenta el número de ellos, hasta el extremo que ante tanta osadía el Ayuntamiento republicano de Puerto de la Selva, con mucha razón, ha tenido que suspender el homenaje, en tanto no se retiren del horizonte los zánganos que acuden al panal para chupar las pesetas del pueblo.

El vecindario en general, estrañamos que teniendo noticia oficial de to-

das estas cosas el poeta de Cataluña don Ventura Gassol, viniera oficialmente con su presencia a aumentar la discusión y excitación del pueblo, que si bien se siente extremadamente amante de la tierra, considera un deber primario y fundamental la concordia y el afianzamiento de la República española.

Es por todo ello que los porteños selvenses lamentamos haber tenido que suspender el acto a favor del hijo predilecto, pero nos sentimos orgullosos de ser republicanos y querer la fraternidad, sin ingerencias extrañas, sentimientos que ha sabido exactamente interpretar nuestro alcalde popular, ciudadano señor Nadal.

C.

H. Pensió Savoia

Via Laietana, 49 BARCELONA

El punt més cèntric de la ciutat, prop de les estacions, Moll, Ramblas i plaça de Catalunya.

Luxoses cambres exteriors, aigua corrent, calefacció, ascensor, timbres, etc. Cuina exquisita, servei esmerat i tracte familiar.

Pensió, 10 i 12 pessetes
PREUS ESPECIALS PER LLARGUES
TEMPORADES I FAMILIARS

DE LA CIUDAD

EL sábado regresaron de París los Sres. Dr. Don Luis Vila Sabater y su bella esposa Dª Maria Barnet Gregori a donde hubo de acudir el distinguido odontólogo para tomar parte en un extraordinario Congreso Internacional de Odontología, en el cual se trataron interesantísimos temas de la profesión.

No dudamos que el acreditado odontólogo habrá salido satisfecho del citado Congreso.

Farmacia Castellví Plaza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

EN uso de licencia, nuestro buen amigo don José Botella, catedrático y director del Instituto de segunda enseñanza, ha sido encargado de la Dirección del expresado centro, el querido compañero don José Soler Grau, profesor numerario de Letras.

En sustitución de don José Nogués, secretario del mismo centro, se halla al frente del referido cargo, el reverendo don Agustín Burgas, profesor de Religión.

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERAS

LA semana pasada esperanzábase aún para nuestros buenos amigos Enrique Falcó y Marina Aliu, el retorno a su hogar de aquella alegría inefable con que lo llenaba su cariñosa hijita María.

Empero el dolor ha querido enseñorearse completamente de la felicidad de nuestros amigos, no retornando la salud a aquel cuerpo angelical cuya alma goza desde el sábado la paz célica.

Deseamos que el recuerdo de las bondades de su bien querido, alivie la aflicción de los desolados padres a quienes testimoniamos sentido pésame.

En punto céntrico

casa para vender en buenas condiciones; compuesta de tienda con estancia, primero y segundo pisos.

Razón: ERAS DE VILA, 32 Ciudad.

MIENTRAS se proponía limpiar los fondos de una cubatina ha caído fulminado por las emanaciones anhídrido carbónicas, en su domicilio de la calle Sol de Isern, el vecino Timoteo Castán.

Lamentando tan desgraciada suerte, expresamos a su viuda nuestro condoleo.

EN los alrededores de la «Mare de Deu del Mont» se ha cometido un crimen. En la casa de campo «Soli» del término de Bassegoda, vive la familia Quintana Vila. Un hijo del colono llamado José Quintana, salió el día 5 del corriente con su esposa Laura Verdager a Lladó. En la casa quedó su otro hijo llamado Juan, de 23 años. El padre, llamado Marcelino Quintana Vila salió de casa hacia el Santuario referido, a apacentar ganado de su propiedad acompañado de un pastor de 12 años llamado Joaquín Renart. Acudió a donde estaba este un mozo del Santuario de «Nuestra Señora del Món» diciéndole que su hijo Juan estaba allí cerca, tendido al suelo, moribundo. Inmediatamente, fué al lugar indicado el desventurado padre, pudiendo recoger aún con vida a su hijo, el cual trasladado al Santuario dejó de existir. Denunciado el hecho a la guardia civil de Besalú, ésta hizo en seguida activas diligencias. El padre sospechó que el autor de la muerte de su hijo pudiera ser Joaquín Renart Vilanova o su hermano Emilio, sirviente

Sastrería SANCHEZ

Horno Bajo, 8

FIGUERAS

Invita a su distinguida clientela y al público en general a examinar las novedades de la temporada.

Modelos exclusivos tanto en las telas como en el corte y confección.

este último del Santuario. Parece que estos dos fueron a casa de Quintana a buscar huevos, y que bromeando con Juan, debieron coger una escopeta cargada, propiedad de Marcelino Quintana y al dispararla uno de los hermanos Renart hirió mortalmente a Juan, cosa que se ha comprobado con el cartucho disparado, del calibre de la referida escopeta. Interrogado el niño Emilio Renart de 13 años de edad, ha confesado que él había disparado la escopeta jugando con su hermano Joaquín. Este ha huido internándose en un bosque donde le busca la benemérita.

CONTADO Y A PLAZOS

Moto - Sidecar "INDIAN"

completamente equipada casi nueva

vendo barato

F. FORMENT - FIGUERAS

AVISO: Suprimido definitivamente el derecho de distribución a domicilio de toda clase de correspondencia y substituído el sello especial de reparto por sellos de franqueo, a partir del 1 de agosto la correspondencia que circule entre poblaciones de la Península, islas Baleares y Canarias, posesiones españolas en África, protectorado español en Marruecos, Tánger, Andorra, y repúblicas americanas, su franqueo será de 0'30 pesetas, por los primeros 25 gramos y 0'25 por cada 25 gramos siguientes o fracción de este peso, pudiendo utilizarse el suprimido sello de reparto para el franqueo de la correspondencia que no vaya dirigida al extranjero.

La correspondencia para los países

de la Unión Postal Universal no sufre alteración ninguna.

Quedan igualmente suprimidos los envíos militares.

Figueras, 1 de Agosto de 1931.—El administrador, Juan RODRIGUEZ.

EN Rosas, donde continúan los trabajos a cargo de una compañía italiana para hallar los despojos del avión comercial hace tiempo perdido en el Cabo de Creus, se ha hallado un cadáver en estado de descomposición, identificado como una de las víctimas de aquel accidente.

EN Llansá ha sido derribada la capillita de Nuestra Señora de la Esperanza y rota dicha imagen. Las autoridades del hecho se valieron de la obscuridad para perpetrar su propósito.

Practicanse pesquisas para averiguar quienes fueron los autores.

SE ha fundado una sociedad para estudiar un proyecto a fin de regularizar y aumentar el caudal de agua del río Fluviá.

Anuestra ciudad, en el sorteo de lotería verificado ayer, le ha tocado el cuarto premio con el número 11711.

SE hace público, para conocimiento de quien pueda interesar, que el día 25 del corriente mes de julio fué depositado en la oficina de la Guardia municipal un «jersey» de señora el cual según parece, cayó de un camión que se dirigía hacia Rosas.

COMO cada año, veranean en el puerto de Cadaqués las colonias escolares de Gerona. Los cadaqueses se apresuran en dar facilidades a los alumnos, los cuales se encuentran bien atendidos y contentos.

Tipografía IDEAL, Muralla, 4-Figueras

Figuerencs!! Empordanesos!!

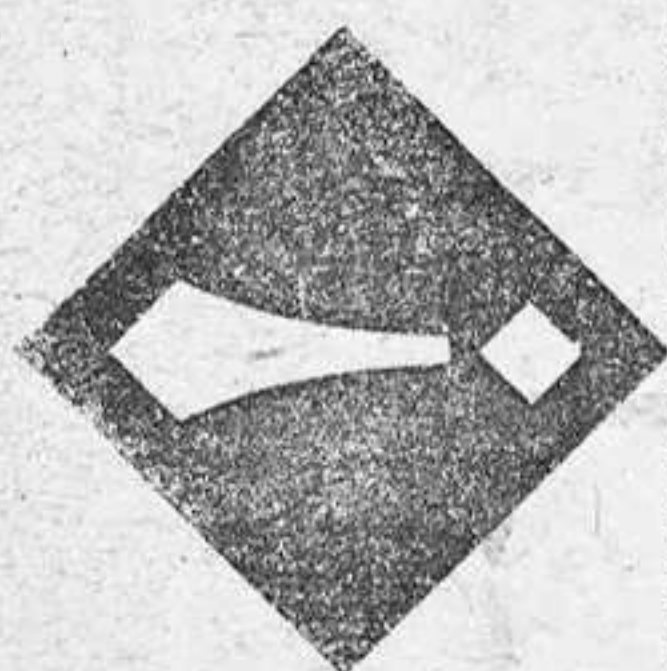
Recordeu bé que

LA GALERIA

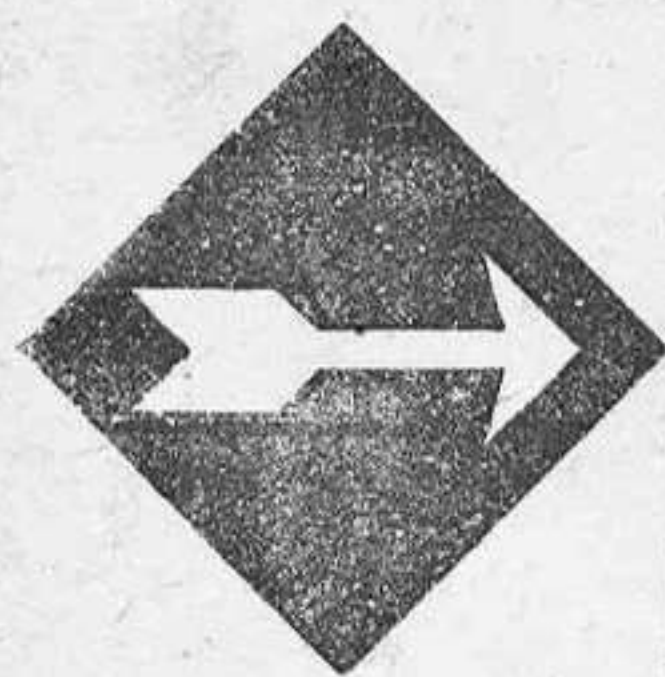
a Barcelona es vend als: Kiosc Barcelonès, de la Rambla de Canaletes, al davant de l'Hotel Continental.
Kiosc Carme del Pla de la Boqueria, Rambla de les Flors, davant del carrer que li dóna nom.

Empordanesos que sou a Barcelona: LA GALERIA us posarà i us tindrà sempre al corrent de
com estem de com anem a la terra nadiua.

LA GALERIA cal que s'gai companyona vostra.

L A M P A R A
MAZDA

claror diurna

Banco de Figueras
de L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS —
CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA

Casa de Confianza, Economía y Reserva

Banca ARNUS

Sucursal de Figueres

Successora d'Evarist ARNUS ♦ FUNDADA EN 1846

Casades de Codol, 15 (Rambla)

CAPITAL: 10.000.000 de PTES. Completament desemborsat

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU: Passatge del Relotge

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

Manufacturas Cuero Tosas, S. A.

TOSAS

MARCA REGISTRADA

Curtidos al cromo especiales, Correas, Tiretas

Cables, Tacos, Tiratacos y todos los artículos

en cuero crudo y curtido para la industria

Despacho en Barcelona:
AUSIAS-MARCH, 21, PRAL
Teléfono 13874

FÁBRICA EN BLANES
(Provinci de Gerona)
Teléfonos 15 y 32

Garage Citroen

Calle 28 de Mayo, 7-Travesía carretera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler